

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Nc/5/2026
Identifikačné číslo spisu:	5126204397
Dátum vydania rozhodnutia:	09.09.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5126204397.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: W. W., narodená XX. X. XXXX a W. W., narodený XX. X. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, deti rodičov - matka: H. J. W., narodená XX. W. XXXX, bytom K. XXXX/XX, Ž., zastúpená advokátskou kanceláriou JUDr. Ing. Zuzana Šniderová, s. r. o., Komenského 699/6, Očová a otec: H. P. W., narodený XX. P. XXXX, bytom Č. XXXX/X, Ž., zastúpený Mgr. Radoslavom Kyselom, advokátom so sídlom Mládežnícka 599/14, Žilina, o úpravu rodičovských práv a povinností, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 54P/55/2026, o námietke zaujatosti vznesenej otcom maloletých detí, v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 13CoP/108/2026, takto

rozhodol:

Sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Miroslava Korbašová, JUDr. Róbert Bebčák, Mgr. Silvia Tisová
n i e s ú v y l ú č e n í z prejednávania a rozhodovania sporu aktuálne vedeného na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 13CoP/108/2026 (konanie Okresného súdu Žilina sp. zn. 54P/55/2026).

Odôvodnenie

1. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „nadriadený súd“) predložil Krajský súd v Žiline v zmysle § 54 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) spisový materiál Okresného súdu Žilina sp. zn. 54P/55/2026, a to za účelom rozhodnutia o námietke zaujatosti vznesenej otcom maloletých detí.

2. Otec vo vyjadrení zo dňa 30. 04. 2026 (č. 1. 91 súdneho spisu) uviedol, že „Vo vzťahu k funkcii svokra Q.. E. P. (sudca občianskoprávneho kolégia na Krajskom súde v Žiline) otec v súlade s § 49 a násl. CSP už vopred žiada, resp. navrhuje, aby predmetná vec, z dôvodu pochybností o nestrannosti, či nezaujatosti sudcov Krajského súdu v Žiline - vzhľadom na osobné zainteresovanie sudcu občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline Q.. E. P. v predmete sporu, ako aj vzhľadom na blízky príbuzenský vzťah k účastníkovi konania (k matke), ktorej je rodičom, bola odňatá čo do rozhodovania o prípadných opravných prostriedkoch Krajskému súde v Žiline ako druhoінстанčnému, resp. odvolaciemu súdu a súčasne prikázaná inému spomedzi sústavy krajských súdov.“ Následne v

odvolaní proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 22. 05. 2026 (č. l. 178 súdneho spisu) otec maloletých opäť uviedol, že: „....opakovane poukazuje na okolnosť, že otec matky, Q.. E. P., je sudcom Krajského súdu v Žiline a súčasne osobou osobne zainteresovanou na prejednávanej rodinnej veci, keďže medzi ním a otcom maloletých detí došlo dňa 17.04.2026 k incidentu, ktorý je predmetom oznámenia príslušným orgánom PZ a je v štádiu objasňovania. Otec z vyššie uvedených dôvodov žiada, aby (v prípade, ak nedôjde k vyhovneniu námietke otca v predošlom písomnom podaní zo dňa 30.04.2026), po pridelení veci odvolaciemu senátu bolo skúmané, či členovia prideleného senátu nemajú k Q.. E. P. taký osobný, pracovný alebo kolegiálny vzťah, ktorý by u objektívneho pozorovateľa mohol vzbudiť pochybnosti o ich nezáujatosti.“

3. Z obsahu predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že pred predložením veci na najvyšší súd, po predložení veci Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie o odvolaní predsedníčka pôvodného senátu, ktorému bola vec pridelená JUDr. Miriam Štillová, oznámila svoju zaujatosť podľa § 50 ods. 1 CSP. Predsedníčka Krajského súdu v Žiline si na základe skutočností uvedených v predmetnom oznámení v súlade s § 51 CSP vyžiadala vyjadrenie všetkých členov rodinnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline. Uznesením 13CoP/108/2026 (Spr 4/2026) zo dňa 1. júla 2026 predsedníčka Krajského súdu v Žiline rozhodla tak, že sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Miriam Štillová, JUDr. Táňa Rapčanová, JUDr. Martina Nemravová, Mgr. Zuzana Štolcová, Mgr. Peter Straka boli z prejednávania a rozhodovania veci vylúčení (výrok I.) a sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Róbert Bebčák, JUDr. Miroslava Korbašová, Mgr. Silvia Tisová, JUDr. Petra Lacková neboli z prejednávania a rozhodovania veci vylúčení (výrok II.).

4. Po doručení predmetného uznesenia otec maloletých dňa 25. 08. 2026 Krajskému súdu v Žiline oznámil, že na námietke zaujatosti voči JUDr. Róbertovi Bebčákovi, JUDr. Miroslave Korbašovej a Mgr. Silvii Tisovej naďalej trvá v celom rozsahu a navrhuje, aby nadriadený súd po individuálnom a kumulatívnom vyhodnotení všetkých relevantných okolností - vlastnú deklaráciu zaujatosti menovaných sudcov, dĺžku a kvalitu vzťahu jednotlivých sudcov k Q.. E. P., ich prípadný vzťah k H. P., existenciu policajného konfliktu, počet už vylúčených sudcov a osobitnú citlivosť rodinnoprávneho konania o maloletých deťoch rozhodol o ich vylúčení z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci podľa § 49 ods. 1 CSP.

5. Namietaní sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Róbert Bebčák, JUDr. Miroslava Korbašová a Mgr. Silvia Tisová sa v rámci vyjadrenia všetkých sudcov rodinnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline k dôvodom, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci vyjadrili nasledovne: JUDr. Róbert Bebčák vo svojom vyjadrení uviedol, že nemá vzťah k veci, ani k účastníkom. Cíti sa však zaujatý pre vzťah s Q.. E. P.Q., ktorý je jeho kolegom takmer 30 rokov. Žiada o vylúčenie z rozhodovania tejto veci.

JUDr. Miroslava Korbašová uviedla, že vo veci sa cíti byť zaujatá. Nemá priamy pomer k účastníkom konania, ale otec matky je jej kolega, s ktorým si tyká.

Mgr. Silvia Tisová uviedla, že vo veci samej je zaujatá, otca účastníčky konania pozná cca 15 rokov, tykajú si, majú kamarátsky vzťah. Vzhľadom k tomu by mohli vzniknúť pochybnosti o jej nestrannosti.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „nadriadený súd“, alebo „najvyšší súd“) ako súd nadriadený Krajskému súdu v Žiline (§ 54 ods. 2 CSP v spojení s čl. I § 5 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z.) sa oboznámil s vyjadreniami sudcov Krajského súdu v Žiline (bod 4. tohto uznesenia a č. l. 149-154 spisu) a ich doplneniami (bod 5. tohto uznesenia a č. l. 282 až č. l. 283), preskúmal vec a posúdil opodstatnenosť námietky zaujatosti z hľadiska existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu v zmysle ustanovenia § 49 ods. 1 CSP.

7. Podľa čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. z 01. septembra 1992 v znení neskorších predpisov (ďalej len „Ústava SR“) nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

8. Podľa § 49 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“), sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich

zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti.

9. Podľa § 52 ods. 1 a 2 CSP strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti. V námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca si námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužívajú.

10. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu sporu (veci), k nezaujatému prístupu k stranám (účastníkom), ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní; zámerom je tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktoré sú z hľadiska vylúčenia sudcu považované za právne relevantné. Týmito skutočnosťami sú právne významné vzťahy sudcu, a to jeho vzťah: a) k sporu (veci), v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia sporu alebo konania, b) k stranám sporu (účastníkom konania), ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, c) k zástupcom strán sporu (účastníkom konania), ktorý by bol založený na pomere vykazujúcim znaky vzťahu uvedeného pod b), alebo d) k osobám zúčastneným na konaní.

11. Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu sudcu na prejednávanom spore (veci) alebo taký jeho osobný vzťah k stranám sporu (účastníkom konania), ich zástupcom, alebo osobám zúčastneným na konaní, ktorý by pri všetkej možnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na spor a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

12. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania, buď na základe oznámenia sudcu (§ 50 CSP) alebo na návrh strany (§ 52 CSP). Obsahom práva na prerokovanie sporu (veci) pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania sporu (veci) pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie sporu nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia sporu (veci) pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

13. Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 49 až § 58 CSP predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 38 Listiny základných práv a slobôd, čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Treba trvať na tom, že sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci možno iba výnimočne a zo závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo. V zásade platí, že v určitej právnej veci by mal rozhodovať nezávislý a nestranný sudca vecne a miestne príslušného súdu, určený rozvrhom práce príslušného súdu a tento tzv. zákonný sudca by sa už v ďalšom priebehu konania nemal meniť. Výnimku z ústavnej zásady nezmeniteľnosti zákonného sudcu predstavuje inštitút vylúčenia sudcu z rozhodovania, ktorý zákonom predpokladaným postupom a zo zákonom predpokladaných dôvodov pripúšťa, aby zákonný sudca bol vylúčený z ďalšieho rozhodovania. Zámer, ktorý tu umožňuje prelomiť ústavnú zásadu nezmeniteľnosti zákonného sudcu, spočíva v zmarení hroziaceho rizika, že by v spore mohol rozhodovať zaujatý a nie nestranný sudca. Pri posudzovaní týchto dôvodov v konkrétnej situácii je nutné prihliadať aj na rozsiahlu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „EŠLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) a napokon aj na závery, ku ktorým dospela doterajšia súdno-aplikačná prax najvyššieho súdu.

14. EŠLP pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty

nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní (pozri napríklad Piersack proti Belgicku). Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k stranám sporu, prípadne k ich zástupcom. Významné z tohto hľadiska je, čo si sudca myslel pro foro interno. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti, až kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESĽP dôkaz o skutočnej zaujatosti (pozri napríklad Hauschildt proti Dánsku). Rozhodujúce nie je však (subjektívne) stanovisko sudcu, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti sudcu. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania nezaujatosti [porovnaj tézu, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („Justice must not only be done, it must also be seen to be done“)]. Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (Delcourt proti Belgicku). Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávaniu sporu, k stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní. Posúdenie nestrannosti sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti, resp. nezaujatosti zákonného sudcu je, či obava strany sporu je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu (Pullar proti Spojenému kráľovstvu), teda či je tu relevantná obava z nedostatku nezaujatosti. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno ale chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje z prejednávania a rozhodovania vecí.

15. Je dôležité zohľadniť skutočnosť, že spoločenské vzťahy v najširšom slova zmysle sú vzťahmi vzájomného pôsobenia, kontaktu a interakcie medzi členmi spoločnosti; preto závažnosť, ktorá by založila pochybnosť o nezaujatosti zákonného sudcu (znamenala dôvod pre jeho vylúčenie z prerokovania a rozhodovania vecí), môže aj pri zohľadnení tzv. teórie zdania uplatňovanej v judikatúre ESĽP nastať iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k sporu, stranám, ich zástupcom či osobám zúčastneným na konaní, dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine ira et studio“, teda nezávisle a nestranne (porovnaj napr. I. ÚS 332/08). Rozhodovať nestranne nie je právom, výsadou či privilegiom sudcov. Ide o základnú povinnosť sudcov, o štrukturálny prvok súdneho systému.

16. Existencia oprávnených pochybností o nestrannosti sudcu závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria sa musí rozhodnúť, či (úplne odhliadnuc od osobného správania sa sudcu) existujú preukázateľné skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybnosti o nestrannosti sudcu (pozri Fey proti Rakúsku). Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietat' zaujatosť dôležité, ale nie rozhodujúce, určujúce je to, či sa môže táto obava považovať za objektívne oprávnenú. Len nestranný súd totiž poskytuje stranám rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok (II. ÚS 71/97).

17. Z judikatúry ESĽP a ústavného súdu možno vyvodiť, že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriať prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, či sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k sporu, k stranám, k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní disponuje. Inými slovami k vylúčeniu sudcu môže dôjsť až vtedy, ak je evidentné, že jeho vzťah k sporu, stranám alebo ich zástupcom je takej povahy a intenzity, že aj napriek zákonom stanovenej povinnosti nebude schopný nezávisle a nestranne rozhodnúť.

18. Namietaní sudcovia rodinnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline JUDr. Róbert Bebčák, JUDr. Miroslava Korbašová a Mgr. Silvia Tisová vo svojich vyjadreniach poukazovali najmä na skutočnosť, že

k účastníkom nemajú žiadny vzťah, avšak sa cítia byť zaujatí z dôvodu, že poznajú osobu otca matky maloletých (Q.. E. P.) ako kolegu z Krajského súdu v Žiline, avšak túto okolnosť nemožno hodnotiť ako faktor majúci negatívny vplyv na nezaujatosť sudcu (a to ani z hľadiska objektívneho zdania nestrannosti). V judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky je konštantne zdôrazňované, že vzájomné vzťahy medzi sudcami sú založené na profesionalite a kolegiálnosti a bez ďalšieho nemôžu byť pracovné vzťahy medzi sudcami dôvodom na spochybnenie nestrannosti sudcov a na ich vylúčenie z prerokovania vecí. Pokiaľ z vyjadrení JUDr. Miroslavy Korbašovej a Mgr. Silvie Tisovej vyplýva, že si s Q.. E. P. tykajú, avšak z obsahu ich vyjadrení nie je evidentné, v čom ich vzťah okrem bežnej kolegiality a tykania si spočíva, tento vzťah nemožno považovať za vzťah takej kvality a intenzity, ktorý by mohol z objektívneho hľadiska spochybniť ich nestrannosť v prejednávaní sporu. Iba skutočnosť, že sudca stranu pozná, pretože je jeho susedom alebo kolegom a tykajú si pomer, pre ktorý by bol sudca vylúčený, nezakladá. Z tohto hľadiska je irelevantná aj dĺžka takéhoto vzťahu. Vzťahom priateľským sa totiž vo všeobecnosti chápe hlboký (až emocionálny) vzťah založený na dôvere, úprimnosti, družnosti, prívetivosti, vzájomnej pomoci, tolerancii, porozumení, ale aj účasti na spoločnom duševnom i duchovnom živote a pod. Títo sudcovia navyše vo svojich vyjadreniach deklarovali, že nemajú žiadny vzťah k samotným účastníkom konania, nepoznajú ich, pričom nedeklarovali žiadny poznatok o rodine, resp. rodinnej situácii Q.. E. P.S.. Pri žiadnom z vyššie uvedených sudcov nie sú nimi deklarované skutočnosti ani kumulatívne spôsobilé spochybniť ich nestrannosť. Vychádzajúc z prezumpcie nestrannosti konajúcich sudcov vyššie menovaní sudcovia nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania predmetného sporu.

19. O vylúčení/nevylúčení sudkyne JUDr. Petry Lackovej nadriadený súd nerozhodoval, keďže otec maloletých trval len na námietke zaujatosti podanej voči JUDr. Róbertovi Bebčákovi, JUDr. Miroslave Korbašovej a Mgr. Silvii Tisovej.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.